

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 4 ΙΟΥΝΙΟΥ 2024
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A1. α. 1.** Λάθος: ἴνα μὴ κατὰ πόλεις... οἰκῶμεν
- 2.** Σωστό: ὥσπερ ἀγέλης συννόμου νόμῳ κοινῶ συντρεφομένης
- 3.** Λάθος: Οὐ γὰρ, ὡς Ἀριστοτέλης συνεβούλευεν αὐτῷ... πολέμων πολλῶν καὶ φυγῶν... ἡγεμονίαν
- 4.** Σωστό: οὓς τῷ λόγῳ μὴ συνῆγε τοῖς ὄπλοις βιαζόμενος
- 5.** Σωστό: ἄλλοφύλους δὲ τοὺς πονηροὺς
- B1.** Η πολιτική του Αλέξανδρου πρόβαλλε την πεποίθηση πως με την εκστρατεία και τις ενέργειες του εκπλήρωνε ένα θεϊκό σχέδιο για την επιβολή μιας οικουμενικής τάξης πραγμάτων και για τη συμφιλίωση ὅλων των λαῶν. Η τακτική που εφάρμοσε ήταν να εντάσσονται ειρηνικά στο κράτος οι λαοὶ που συναιπούσε και κατακτούσε με τη δύναμη των ὀπλων ὅσους δεν ἐπεισε να ενωθοὺν μαζί τους χωρὶς ἀντίσταση («οὓς τῷ λόγῳ ... βιαζόμενος»). Εφάρμοσε ἓνα πρόγραμμα πολιτισμικῆς ομογενοποίησης (καὶ εἰς ταὐτὸ συνενεγκῶν τὰ πανταχόθεν). Επιδίωξε να αναμείξει τους διαφορετικούς τρόπους ζωῆς, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα. (μίξας τοὺς βίους ... γάμους καὶ τὰς διαίτας). Ο Πλούταρχος για τους σκοπούς του δικού του ἔργου συνδέει στοιχεία της ουτοπικῆς στωικῆς πόλης με την πολιτική του Μ. Αλεξάνδρου ο οποίος ἔχει χαρακτηριστικὰ φιλοσόφου, καὶ κάνει ἓναν αναχρονισμό . Η δράση του Ζήνωνα ξεκίνησε γύρω στο 300π.Χ, 23 χρόνια μετὰ τον θάνατο του Αλεξάνδρου. Ο Αλέξανδρος παρουσιάζεται ἐδῶ σαν να ἔχει σχεδιάσει καὶ να εφαρμόζει ἓνα πρόγραμμα πολιτισμικῆς ομογενοποίησης. Ο νέος ελληνοιστικὸς κόσμος που προέκυψε ἀπὸ την εκστρατεία του Αλεξάνδρου ἀνέδειξε καινούργιες ἀξίες, που υπονόμισαν τις ἀξίες των πόλεων κρατῶν καὶ στο ἠθικὸ – πολιτικὸ ἐπίπεδο, ἡ ἠθικὴ του δασκάλου του, του Αριστοτέλη, ἀντιστοιχοῦσε στη μικρὴ κλίμακα μίας πόλης καὶ ὄχι στην ἀναδυόμενη οικουμένη. Ὅμως καὶ ἡ ἀγάπη προς την πατρίδα συνεχίζει να θεωρεῖται βασικὸ καθήκον καθὼς το ἄτομο δεν περιορίζεται στην πόλη καὶ στον τόπο του ἀλλὰ συμπεριλαμβάνεται σε ολόκληρο τον κόσμο. Η ἀντίληψη ὅτι ὑπάρχει ουσιαστικὴ καὶ φυσικὴ σύνδεση του καθενὸς με την ἀνθρωπότητα, ἡ προτεραιότητα της ἀνθρώπινης ιδιότητας, εἶναι ἡ βάση του στωικῆς κοσμοπολιτισμοῦ.
- B2.** Ο Μάρκος Αὐρήλιος στο κείμενο του ἀναφέρει: α) ὅτι ο ἄνθρωπος εἶναι μέρος ἐνὸς συνόλου που υπακοῦει στους φυσικοὺς νόμους. β) Ἐπίσης συνδέει ἓνα εἶδος

συγγένειας με τους συνανθρώπους του. Όμοια και ο Ζήνων οραματίστηκε μια αγέλη ζώων υπό το καθεστώς ενός κοινού νόμου. Δεν ανταγωνίζονται το ένα το άλλο για την εξασφάλιση της τροφής αλλά τρέφονται όλα μαζί αρμονικά, με την ομόνοια μεταξύ τους. Την συγγένεια την κατευθύνει προς το κοινωνικό συμφέρον ο Μάρκος Αυρήλιος όπως και ο Ζήνων υποστήριξε ότι μια ενιαία τάξη σε όλη την κοσμόπολη εξασφαλίζει την κοινωνική συνοχή και ζουν όλα τα μέλη της κοινότητας με αρμονία και ομόνοια.

- B3.** α) ένταση
β) προαιρετική
γ) κράση
δ) πληθυσμός
ε) χρήσης

B4. 1. γ 2. α 3. β 4. α 5. α

Γ1. Οι (Αθηναίοι) αρχηγοί στην Σάμο και κυρίως ο Θρασύβουλος, ο οποίος είχε πάντα την ίδια γνώμη, από τότε που άλλαξαν τα πράγματα, ώστε να γυρίσει πίσω ο Αλκιβιάδης, έπεισε τέλος κάνοντας εκκλησία τους περισσότερους στρατιώτες. Αφού ψήφισαν να ανακαλέσουν τον Αλκιβιάδη και να του δώσουν αμνηστία, αφού έπλευσε (ο Θρασύβουλος) προς τον Τισσαφέρη, έφερε πίσω στην Σάμο τον Αλκιβιάδη, θεωρώντας ότι η μόνη σωτηρία ήταν να μεταστρέψει τον Τισσαφέρη μακριά από τους Πελοποννήσιους υπέρ των Αθηναίων.

Γ2. Στην εκκλησία που έγινε ο Αλκιβιάδης παραπονέθηκε για την εξορία του και τις ταλαιπωρίες που είχε υποστεί και μετά μίλησε για την πολιτική κατάσταση δίνοντας μεγάλες ελπίδες για τα όσα θα συνέβαιναν μελλοντικά («ές έλπίδας... καθίστη»). Ο Αλκιβιάδης μεγαλοποιεί την επιρροή που ασκεί στον Τισσαφέρη ώστε να φοβίσει τους ολιγαρχικούς της Αθήνας και να διαλυθούν γρήγορα οι ολιγαρχικές οργανώσεις (« ίνα οί τε οίκοι τήν ὀλιγαρχίαν ... αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν»). Ταυτόχρονα, ήθελε να ενισχύσει την επιβολή του στους στρατιώτες της Σάμου και να τους ενθαρρύνει («και οί ἐν τῇ Σάμῳ ... θαρσοῖεν») ενώ οι εχθροί θα άρχιζαν να χάνουν τις ελπίδες τους αφού θα είχαν αμφοβολίες για τον Τισσαφέρη («οἷ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρνει ... ἐκπίπτοιεν»).

- Γ3.** α) πλήθος: πληθέσιν
ιδίαν: ιδιαιτέραν
πολλά: πλείστα
ἐαυτοῦ: ὑμᾶς αὐτάς
ὑπαρχουσῶν: υπαρχόντων

έλπίδων: έλπίδι

- Γ3. β)** έπεισε: πέπεικε
ψηφισαμένων: έψηφισμένων
πλεύσας: πεπλευκώς
κατήγεν: καταγήοχε / κατήοχε
- Γ4. α)** τὰ πράοματα: Αντικείμενο στο ρήμα “ μετέστηκε ”
άδειαν: Αντικείμενο (άμεσο) στη μετοχή “ψηφισαμένων”
ώς τον Τισσαφέρνην: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στη μετοχή
“ πλεύσας ” που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο
έκκλησίας: Υποκείμενο της γενικής απόλυτης χρονικής μετοχής “
γεγομένης ”
τών μελλόντων: επιθετική μετοχή ως γενική αντικειμενική στο “ έλπίδας ”
οίκοι: επιρρηματικός προσδιορισμός στη μετοχή “ οί έχοντες ” που δηλώνει
στάση σε τόπο
τῷ Τισσαφέρνει: δοτική αντικειμενική στο “ οί πολέμοιοι ” (ονοματικός
ετερόπτωτος προσδιορισμός)
- β)** πλεύσας: επιρρηματική χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο “
Θρασύβουλος ” του ρήματος “ κατήγεν”. Λειτουργεί ως επιρρηματικός
προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα “κατήγεν ” και δηλώνει το
προτερόχρονο.
- έπει έπλευσε (ν) (ο Θρασύβουλος)

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!